

Kiskon Toijan jätevedenpuhdistamon jätevesien siirto Muurla-Salo yhdysviemäriin

1. Toija-Muurla-Salo yhdysviemäriin rakentaminen

Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys on saanut tietoonsa, että **Toija-Muurla-Salo yhdysviemäriin rakentaminen on poistettu liikelaitos Salon Veden investointisuunnitelmasta vuosille 2022-26.**

Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys jätti jo vuonna 2016 Salon kaupungille Toijan puhdistamon jätevesien siirrosta muistutuksen. Samana vuonna jätetyssä kiskolaisten kuntalaisadressissa, ilmaistiin myös asukkaiden huoli jätevesitilanteesta ja sen vaikutuksesta Kirkkojärven tilaan. Hoitoyhdistys esitti konkreettisenä parannustoimenpiteenä runkoviemäriin rakentamista välille Toija-Muurla, ja Kiskon jätevesien johtamista Salon puhdistamolle. Kaupunki teki asiassa myönteisen päätöksen syksyllä 2016. Siirtoviemäriin suunnitteluun ja rakentamiseen tehtiin investointivaraukset vuosille 2018-2022. Kaikkien asianosaisten hämmästykseksi eivät siirtoviemäriin rakennustyöt ole edistyneet.

Yhdistys on jättänyt Salon kaupunginhallitukselle 15.8.2017 kirjelmän jätevesihuollon parantamiseksi (**liitteenä**) ja vedonnut 16.2.2021 SSS:n mielipidekirjoituksessaan Salon kaupunkiin, että se panostaisi nykyistä enemmän alueensa merkittävimmän vesistön tilan parantamiseen (**liitteenä**). Lisäksi yhdistys esitteli Kiskon Järvelässä 2.7.2021 Kiskonjoen vesistön arvoa ja jätevesikuormituksen vähentämistarpeita Salon kaupunginjohtaja Tero Nissiselle yhteisessä Kiskon yhdistysten tapaamisessa.

2. Vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat

Suomen vesienhoidon suunnittelua ohjaa EU:n vesipolitiikan puitedirektiivi, joka on pantu toimeen kansallisella lainsäädännöllä. Eri hallinnonalat (mm. kunnat) edistävät vesienhoitotoimenpiteiden toteutusta omien talousarvioidensa ja kehystensä puitteissa. Vesienhoidon tavoitteena on saada joet, järvet, rannikkovedet ja pohjavedet hyvään tilaan ja estää vesien tilan heikkeneminen. Valtioneuvosto vahvisti Suomen ensimmäiset, vuoteen 2015 ulottuvat vesienhoitosuunnitelmat vuonna 2009 ja toiset (suunnittelukausi 2016-21) vuoden 2015 lopussa.

Vesienhoitosuunnitelmat pannaan toimeen ELY-keskusten laatimilla toimenpideohjelmilla. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen mukaan toimenpiteet ovat **yhdyskuntien jätevesien osalta** toteutuneet Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa vv. 2015-21 seuraavasti:

Toteutumistilanne v. 2015

Toimenpiteet ovat edenneet lähes suunnitellusti.

Jätevedenpuhdistusta on keskitetty isompiin yksiköihin ja pienempiä puhdistamoita on lakkautettu.

Arvioitu toteutumistilanne v. 2021

Useat toimenpiteet ovat edenneet lähes suunnitelmallisesti.

Jätevedenpuhdistamoja on keskitetty ja pienempiä puhdistuslaitoksia lakkautettu.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen laatimassa luonnoksessa Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmaksi vuosille 2022-27 todetaan, että alueella on jäljellä enää kaksi lopetettavaa puhdistamoa. ELY-keskus esittääkin toimenpideohjelmaluonnoksessaan seuraavaa:

”kaudella 2022–2027 lopettavia puhdistamoja toimenpideohjelman-alueella on kaksi. Salon Toijan jätevedenpuhdistamolta jätevedet johdetaan Salon keskuspuhdistamolle ja Rikosseuraamuslaitos Köyliön osaston jätevedet johdetaan Säskylän puhdistamolle.”

Suomen uudet vesienhoitosuunnitelmat (vuodet 2022-27) hyväksytään pian valtioneuvostossa. Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaehdotuksessa vuosille 2022-27 esitetään yhdyskuntien kuormituksen vähentämiseksi seuraavaa: **”vanhoja, huonosti toimivia tai herkille vesistöalueille jätevesiään purkavia puhdistamoita tulee lakkauttaa ja jätevesien käsittely keskittää kapasiteetiltaan riittäville puhdistamoille.”**

3. Kiskonjoen-Perniönjoen vesistö ja Kiskon Kirkkojärvi

Salon kaupungin alueella sijaitseva Kiskon Kirkkojärvi kuuluu Kiskonjoen-Perniönjoen vesistöön. Vesistö on Salon suurin ja Varsinais-Suomen toiseksi suurin ja se on yksi harvoista etelärannikolla sijaitsevista jokivesistöistä, joissa on jäljellä vielä luonnontilaisia osia. Vesistö on nimetty Suomen erityissuojeluvesistöjen joukkoon (Ympäristöministeriö 1992) ja vesistössä on viisi Natura-aluetta. Alueella on runsaasti loma-asutusta ja sen sijainti lähellä monia kaupunkeja tekee siitä erityisen arvokkaan virkistyskäytölle. Suosituimpia ovat ulkoilu, veneily, kalastus, uinti ja lintuharrastus. Vesistön läpi kulkee suosittu melontareitti. Vesistön keskusjärvi, Kiskon Kirkkojärvi, on Varsinais-Suomen kolmanneksi suurin ja se on pintavesityypiltään matala humusjärvi. Kirkkojärvi on virkistyskäytön kannalta merkittävä ja sen rannoilla on paljon loma-asutusta.

4. Kirkkojärven tila ja Toijan puhdistamon jätevedet

Kirkkojärvi on pysynyt välttävässä tilassa vuosikausia. Merkittävin veden laatua ja virkistyskäyttöä heikentävä tekijä on rehevöityminen. Maa- ja metsätalouden valumavedet, haja-asutus sekä vanhat huonokuntoiset viemärijärjestelmät, Toijan jätevedenpuhdistamo ja kaivokset kuormittavat vesistöä. Rehevöityneen Kirkkojärven nykyinen tila näkyy järven ranta-asukkaille mm. ajoittaisina leväkukintoina veden sameutena sekä massiivisina rantakasvustoina ja särkikalamäärinä, jotka heikentävät järven virkistyskäyttöä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen laatimassa Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmaluonnoksessa vuosille 2022-27 todetaan seuraavaa: ***”Yhdyskuntien jätevesikuormituksen on arvioitu olevan Varsinais-Suomen ja Satakunnan toimenpideohjelman-alueella merkittävä vesien tilaan vaikuttava paine kahdessa järvessä (Karhijärvi ja Kiskon Kirkkojärvi).”***

Kiskon Toijan jätevedenpuhdistamo on rehevöittänyt pitkään ja olennaisesti Kiskon Kirkkojärveä, mikä näkyy erityisesti purkualueen läheisen rantavyöhykkeen massiivisena umpeenkasvuna sekä ajoittain veden ja pohjan laadussa, mikä käy ilmi myös puhdistamon vesistötarkkailun tuloksista.

5. Toija-Muurla-Salo yhdysviemäri on toteutettava

Salon jätevesihuollon parantaminen ei ole erillinen hanke, vaan se tukee mm. seuraavia Kiskonjoen vesistön tilaa, elinympäristöjä ja alueen elinkelpoisuutta ja viihtyvyyttä parantavia seikkoja:

- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelman (2022-27) mukaan alueen vesistöt on saatava hyvään tilaan vuoteen 2027 mennessä.
- Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelman (2022-27) mukaan Salon Toijan jätevedenpuhdistamo lopetetaan ja jätevedet johdetaan Salon keskuspuhdistamolle
- Kiskon Kirkkojärvi on erityissuojeltu vesistö.
- Kiskonjoen vesistössä on useita Natura-alueita.
- Kirkkojärven vedenlaadun parantaminen tukee Kiskon- ja Perniönseudun matkailun kehittämistä. Kirkkojärven veden laadun parantaminen tekisi mm. Kiskonjoen alajuoksun Latokartanonkoskesta entistä houkuttelevamman luontomatkailukohteen.
- EU-rahoitteinen Kosken voimalan ja sen säännöstelypadon ohittavat kalatiet valmistuvat vuoden 2021 lopussa. Samalla parannetaan vesistön purojen ja jokien kutukelpoisuutta kunnostamalla niitä mm. MMM:n NOUSU-ohjelman varoilla. Hanke on laajin Salossa koskaan tehty virtavesihanke ja sen onnistumisen perusedellytys on, että koko Kiskonjoen vesistön vedenlaatua parannetaan.
- Toijan puhdistamon jätevesiongelman esitetty ratkaisuaikataulu, ja jo olemassa olevien ympäristöinvestointien ja suunnitelmien aikataulut limittyvät hienosti yhteen.

Edellä esitettyyn viitaten Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys pitää välttämättömänä, että Salon Veden investointisuunnitelmaan (2022-23) lisätään ko. runkoviemärihanke ja hanke toteutetaan vuosina 2022-23, onhan alueen jätehuollon saattaminen 2020-luvulle koko Salon yhteinen asia.

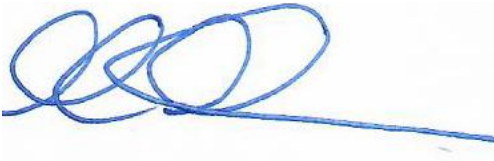
6. Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys ry

Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistyksen toimialue käsittää koko Kiskonjoen vesistön ja siihen kuuluvan Kirkkojärven. Hoitoyhdistyksen tarkoituksena on sääntöjensä mukaan edistää vesiensuojelua toimialueellaan, estää Kirkkojärven rehevöitymistä, parantaa sen veden laatua ja edistää näin asukkaiden viihtyisyyttä. Yhdistys täytti 30 vuotta vuonna 2021. Jäseniä yhdistyksessä on noin 220 kpl.

Yhdistyksen toiminta on ollut hyvin monipuolista ja se on keskittynyt Kirkkojärven tilan parantamiseen. Yhdistys on osallistunut erilaisiin hankkeisiin ja tilaisuuksiin, järjestänyt omia tapahtumia, tarkkaillut ympäristön ja kalaston tilaa, valvonut kalastusta ja puuttunut ilmeneviin epäkohtiin. Hoitoyhdistys on julkaissut kotisivuillaan eettiset säännöt www.Kiskonkirkkojarvi, jotka antavat asukkaille käytännön ohjeita pitää huolta ympäristöstään ja järvestään sekä toimimisesta yhteisen edun hyväksi.

Järven kalastoa on seurattu yhdistyksen toimesta koeverkkokalastuksin vuodesta 2005 lähtien viiden vuoden välein. Lounais-Suomen Kalatalouskeskuksen raporttien mukaan Kirkkojärven särkikalabiomassat ovat jatkuvasti olleet hyvin suuria, mutta myös kuhakanta on pysynyt vahvana. Järven valtakunnallista leväseurantaa on laajennettu hoitoyhdistyksen toimesta vuonna 2021. Yhdistyksen tärkeimpänä hankkeena on ollut järven umpeutumista estävä vesikasvien niitto, jota on toteutettu vuosina 2019-2021. Varsinais-Suomen ELY-keskus ja vähäisessä määrin Salon kaupunki ovat avustaneet hanketta. Hankkeeseen on yhdistys hakenut jatkorahoitusta vuodelle 2022.

Kiskossa 20.11.2021

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Markku Marttinen
puheenjohtaja
Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys

Liitteet Hoitoyhdistyksen kirjelmä Salon kaupungille jätevesihuollon parantamiseksi 15.8.2017
 Hoitoyhdistyksen mielipidekirjoitus SSS:ssa 16.2.2021